

ΕΝΟΤΗΤΑ 10

Ελληνική επανάσταση και Ευρώπη

Ελληνική επανάσταση και ευρωπαϊκή διπλωματία (1821-1830)

Η αρνητική διεθνής συγκυρία:

Στόχος των ευρωπαϊκών δυνάμεων ήταν η διαμόρφωση μιας ισορροπίας δυνάμεων, ενός status quo, που θα απέτρεπε στο μέλλον τις συγκρούσεις.

Η Ευρώπη βίωνε την Παλινόρθωση.

Η ελληνική επανάσταση ήταν μια συνιστώσα του ανατολικού ζητήματος.

Οι διπλωματικές εξελίξεις κατά τη διάρκεια της ελληνικής επανάστασης (1821-1830):

1821-1822: καταδίκη της ελληνικής επανάστασης από τον τσάρο και επικράτηση του δόγματος της ακεραιότητας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

1823: στροφή στην ευρωπαϊκή διπλωματία από τον Άγγλο υπουργό Εξωτερικών Τζόρτζ Κάνινγκ, που αναγνώρισε τους Έλληνες ως εμπόλεμη δύναμη.

1824: αντίδραση της Ρωσίας με την πρόταση του σχεδίου των τριών τμημάτων, το οποίο απορρίφθηκε και από το σουλτάνο και από τους Έλληνες.

1824-1825: σύναψη από τους επαναστάτες δύο δανείων με αγγλικές τράπεζες.

1825: υπογραφή από τους Έλληνες της πράξης προστασίας από τους Άγγλους.

1826: απόφαση των Μεγάλων Δυνάμεων να λύσουν το ελληνικό ζήτημα.

1827: υπογραφή από Αγγλία, Γαλλία και Ρωσία της ιουλιανής συνθήκης του Λονδίνου και ένοπλη επέμβασή τους, στη ναυμαχία του Ναβαρίνου, όπου οι στόλοι των τριών Δυνάμεων σύντριψαν τον τουρκοαιγυπτιακό στόλο.

1828-1829: ήττα του σουλτάνου στο ρωσοτουρκικό πόλεμο.

1829: απόδοχή από τον σουλτάνο των αποφάσεων των Δυνάμεων με τη συνθήκη της Αδριανούπολης.

1830: υπογραφή της συνθήκης του Λονδίνου, με την οποία οι Δυνάμεις αποφάσισαν την ίδρυση ανεξάρτητου ελληνικού κράτους και επέλεξαν ως ηγεμόνα του τον Λεοπόλδο του Σαξ-Κόμπουργκ, αλλά ο ίδιος δεν αποδέχτηκε την εκλογή του.

Το κίνημα του φιλελληνισμού

Ορισμός:

Ο φιλελληνισμός ήταν ένα κίνημα συμπαράστασης στους Έλληνες και στρεφόταν εναντίον τόσο της οθωμανικής απολυταρχίας, όσο και της Ιερής συμμαχίας.

Αιτίες ανάπτυξης του φιλελληνισμού:

- ο φιλελευθερισμός και ο ριζοσπαστισμός της γαλλική επανάστασης,
- ο θαυμασμός των Ευρωπαίων για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό,
- ο αποτροπιασμός για τις βιαιότητες των Τούρκων,
- η συγκίνηση από τις ελληνικές επιτυχίες.

Η προσφορά του φιλελληνισμού:

οικονομική ενίσχυση,
ηθική συμπαράσταση,
προσωπική συμμετοχή φιλελλήνων στον Αγώνα.